

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декаан економічного факультету

В.М. Гельман

« 28 » серпня 2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТИКА ДОХОДІВ І ЯКІСТЬ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ

підготовки бакалаврів
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма економіка людських ресурсів
спеціальності 051 економіка
галузі знань 05 соціальні та поведінкові науки

ВИКЛАДАЧ: Тимошик Валерія Юріївна, ст. викладач кафедри управління персоналом і маркетингу

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри «Управління
персоналом і маркетингу»

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

Дашко І.М. Дашко

Протокол № 1
від «25» серпня 2025 р.

В.о. завідувача кафедри

Малтиз В.В. Малтиз

2025 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/user/profile.php?id=14024>

E-mail: tymoshyk.lera@ukr.net

Телефон: (061)228-76-25 (кафедра)

Інші засоби зв'язку: ZOOM, Telegram – за вибором викладача

Кафедра: Кафедра управління персоналом і маркетингу, 5корпус, ауд.218-А

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Управління оплатою праці» є сформувати у майбутнього бакалавра економіки комплекс знань, умінь і навичок, з питань планування та аналізу доходів населення, впровадження сучасних концепцій дослідження якості життя населення, виокремленню соціальних стандартів і методик оцінювання якості життя населення, з'ясуванню специфіки популяційних дослідження якості життя різних верств населення, систематизації методів і засобів управління якістю життя населення.

Предметом курсу «Політика доходів і якість життя населення» є система соціально-економічних відносин, механізмів, інструментів і показників, що забезпечують формування, розподіл і використання доходів населення, а також оцінювання та регулювання якості життя і добробуту різних соціальних груп у суспільстві..

Основними завданнями курсу «Політика доходів і якість життя населення» розкрити теоретичні засади формування доходів населення, їх структуру, види та роль у соціально-економічному розвитку. вивчити механізми державної політики у сфері доходів, зокрема регулювання оплати праці, податкової політики, соціальних трансфертів і соціального захисту. ознайомити здобувачів з методами оцінки рівня та динаміки доходів, нерівності та бідності, а також їх впливу на якість життя.

Знати:

- сутність доходів, їх види та структуру;
- методи вимірювання бідності, нерівності та якості життя;
- систему соціальних стандартів та гарантій;
- державну політику оплати праці та соціального захисту;
- міжнародні підходи до оцінки добробуту.

Уміти:

- аналізувати рівень доходів та нерівність;
- оцінювати індекси якості життя;
- застосовувати методи статистичного аналізу соціально-економічних показників;
- розробляти пропозиції щодо удосконалення соціальної політики.

1. Паспорт навчальної дисципліни
2. Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти
<i>1</i>	<i>2</i>
Статус дисципліни	вибіркова
Семестр	4-й
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість годин	90
Лекційні заняття	22 год.
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	22 год.
Самостійна робота	46 год.
Консультації	особисті – за розкладом консультацій на кафедрі; дистанційні – Moodle, електронна пошта.
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=14024

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<p>ІК. Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог. ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p>	<p>Пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, частково-пошуковий, евристичний методи.</p>	<p>Методи оцінювання: усне опитування, письмова перевірка, практичні роботи, розв'язання задач, тестування, розробка презентацій та ситуаційні завдання. Контрольні заходи включають поточний контроль, який здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретних видів навчальної діяльності. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового контролю на практичних заняттях, виступів студентів при обговоренні питань на практичних заняттях, а також у формі комп'ютерного</p>

Політика доходів і якість життя населення

		тестування. Ще однією формою контрольного заходу є підсумковий контроль, тобто екзамен.
<p>СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.</p> <p>СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p> <p>СК15. Здатність аналізувати структуру, механізм функціонування ринку праці, розробляти заходи з його регулювання, визначати психофізіологічні фактори трудової діяльності, розробляти і реалізовувати кадрову політику в контексті розвитку трудового потенціалу.</p> <p>СК16. Здатність використовувати сучасні методи та інструменти управління персоналом, здійснювати раціоналізацію трудових процесів, нормування праці, організацію роботи та оплати праці, оцінку і атестацію, аудит і розвиток персоналу, формувати корпоративну культуру для забезпечення ефективного функціонування системи управління персоналом та досягнення цілей організації.</p>	<p>Дискусійні методи, ділова гра, дослідницькі методи.</p>	<p>Методи оцінювання: усне опитування, письмова перевірка, практичні роботи, розв'язання задач, тестування, розробка презентацій та ситуаційні завдання. Контрольні заходи включають поточний контроль, який здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретних видів навчальної діяльності. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового контролю на практичних заняттях, виступів студентів при обговоренні питань на практичних заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування. Ще однією формою контрольного заходу є підсумковий контроль, тобто екзамен.</p>

<p>СК18. Розуміння організації роботи служби управління персоналом, здатність вести кадрове діловодство, використовувати інструменти аналітики для прийняття обґрунтованих кадрових рішень</p>		
<p>Програмні результати навчання ПРН-05. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади). ПРН-10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності. ПРН-11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально- економічних і трудових відносин. ПРН-12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. ПРН-18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність. ПРН-19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально- економічних завдань,</p>	<p>Частково-пошуковий, евристичний метод.</p>	<p>Методи оцінювання: усне опитування, письмова перевірка, практичні роботи, розв'язання задач, тестування, розробка презентацій та ситуаційні завдання. Контрольні заходи включають поточний контроль, який здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретних видів навчальної діяльності. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового контролю на практичних заняттях, виступів студентів при обговоренні питань на практичних заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування. Ще однією формою контрольного заходу є підсумковий контроль, тобто екзамен. Підсумковий контроль, тобто семестровий екзамен, проводиться в усній формі за білетами (відповіді на питання) та у письмовій формі за контрольними завданнями (розв'язання задач), а також за допомогою тестування (через систему Moodle).</p>

<p>підготовки та представлення аналітичних звітів.</p> <p>ПРН-25. Вміти аналізувати процеси функціонування ринку праці, визначати психофізіологічні фактори трудової діяльності, демонструвати знання щодо здійснення ефективної кадрової політики в контексті розвитку трудового потенціалу.</p> <p>ПРН-26. Використовувати сучасні методи управління персоналом, оволодіти знаннями щодо особливостей раціоналізації трудових процесів, нормування, організації роботи і оплати праці, вміти проводити оцінку і атестацію, аудит і розвиток персоналу, формувати корпоративну культуру для забезпечення ефективного функціонування системи управління персоналом та досягнення цілей організації</p> <p>ПРН-28. Вміти здійснювати оцінку організації роботи служби управління персоналом, вести кадрове діловодство, використовувати інструменти аналітики та інформаційні технології, готувати аналітичні звіти для супроводження прийняття обґрунтованих кадрових рішень.</p>		
---	--	--

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Доходи населення: сутність, класифікація, структура.

. Розкривається поняття доходів населення, їх економічна природа, основні види (заробітна плата, прибутки, трансферти), структура формування ресурсів домогосподарств та фактори впливу на рівень доходів.

Тема 2. Бюджет домогосподарства: сутність, поняття, види, функції

Політика доходів і якість життя населення

Економічна сутність бюджету домогосподарства як системи формування, розподілу та використання грошових і матеріальних ресурсів сім'ї чи індивіда. Розглядається поняття бюджету домогосподарства, його структура, джерела доходів (заробітна плата, підприємницький дохід, соціальні трансферти, інші надходження) та основні групи витрат (споживчі, інвестиційні, обов'язкові платежі).

Змістовий модуль 2

Тема 3. Планування доходів та витрат домогосподарства

Процес планування фінансових ресурсів домогосподарства як інструмент забезпечення стабільності, раціонального споживання та досягнення фінансових цілей. Розкриваються етапи планування: аналіз поточних доходів і витрат, визначення фінансових потреб, встановлення коротко- і довгострокових цілей, розробка бюджету та контроль його виконання..

Змістовий модуль 3

Тема 4. Нерівність доходів: вимірювання та наслідки

Вивчаються показники нерівності (коефіцієнт Джині, децильний коефіцієнт), методи аналізу розподілу доходів, а також економічні та соціальні наслідки нерівності..

Змістовий модуль 4

Тема 5. Бідність: теоретичні підходи та методи оцінювання.

Розглядаються абсолютна та відносна бідність, критерії та індикатори бідності (національні та європейські), моніторинг рівня бідності та фактори, що визначають ризики соціального виключення.

Змістовий модуль 5

Тема 6. Якість життя: підходи, індекси, індикатори.

Вивчаються концепції якості життя, методологія її оцінки, індекси (HDI, QoL), система соціальних, економічних та екологічних показників, що характеризують рівень добробуту..

Змістовий модуль 6

Тема 7. Соціальні стандарти та державні гарантії.

Описуються державні соціальні стандарти (прожитковий мінімум, мінімальна зарплата, нормативи соціальних послуг), їх призначення, методи встановлення та роль у соціальній політиці.)

Змістовий модуль 7

Тема 8. Добробут населення в умовах економічного розвитку

Вивчається взаємозв'язок економічного зростання і добробуту, вплив структурних змін в економіці на доходи населення, моделі забезпечення сталого соціально-економічного розвитку.

Змістовий модуль 8

Тема 9. Міжнародні моделі політики доходів і соціального добробуту.

Аналізуються європейські (скандинавська, континентальна, ліберальна) та світові моделі соціальної політики, підходи до регулювання доходів, інструменти підвищення якості життя в різних країнах.

Тема 10. Політика доходів і якість життя в Україні

Оцінюються сучасні тенденції доходів населення, державні програми соціального захисту, реформи системи оплати праці та соціальних трансфертів, ключові проблеми та напрями їх вирішення.

Змістовий модуль 9

Тема 11. Управління якістю життя зайнятого населення

Механізми впливу держави та роботодавців на підвищення якості трудового життя: регулювання умов праці, соціальний діалог, корпоративні програми добробуту, система охорони праці, мотиваційні інструменти.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття / роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	о/д.ф.
1	2	3	4	5
Лекція 1	Тема 1 Доходи населення: сутність, класифікація, структура	2	2	щотижня /тиждень 1
Практичне заняття 1	Тема 1. Доходи населення: сутність, класифікація, структура Перелік питань: 1. Визначити структуру доходів. 2. Розрахувати номінальний і реальний дохід. 3. Побудувати діаграму структури доходів. Завдання: опитування, групові дискусійні завдання.тестові завдання	2	2	щотижня /тиждень 1
Самостійна робота	Тема 1. Доходи населення: сутність, класифікація, структура Домогосподарство складається з двох працюючих осіб та однієї дитини. Є дані про зарплату, допомогу при народженні, споживчі витрати. Завдання: визначити реальний дохід та оцінити фінансову стійкість.	4	4	щотижня /тиждень 1
Лекція 2	Тема 2. Бюджет домогосподарства: сутність, поняття, види, функції	2	2	щотижня /тиждень 2
Практичне заняття 2	Тема 2. Бюджет домогосподарства: сутність, поняття, види, функції . Завдання: Що таке бюджет домогосподарства і для чого він потрібен? Які основні елементи входять до складу бюджету домогосподарства? Чим відрізняються бюджет домогосподарства та державний бюджет? Назвіть основні види бюджету домогосподарства та коротко охарактеризуйте їх. Як ви розумієте поняття "поточні витрати" та "капітальні витрати"? Наведіть приклади. опитування, одноосібні доповіді.	2	2	щотижня /тиждень 2
Самостійна робота	Тема 2. Бюджет домогосподарства: сутність, поняття, види, функції Скласти реальний бюджет на місяць для себе або для вигаданого домогосподарства, враховуючи різні джерела доходу і витрат.	4	4	щотижня /тиждень 2
Лекція 3	Тема 3 Планування доходів та витрат домогосподарства	2	2	щотижня /тиждень 3

Політика доходів і якість життя населення

Практичне заняття 3	<p>Тема 3. Планування доходів та витрат домогосподарства Перелік питань: Які основні етапи процесу планування бюджету? Які джерела доходів домогосподарства ви знаєте? Як їх класифікують? Що таке постійні та змінні витрати? Наведіть приклади. Які витрати належать до обов'язкових, а які – до дискреційних? Чому важливо враховувати інфляційні ризики при плануванні бюджету? Які помилки найчастіше допускають домогосподарства під час планування витрат? Що таке «фінансова подушка» і які її оптимальні розміри? Яку частку доходу рекомендовано відкладати у вигляді заощаджень? Як бюджетний календар допомагає покращити управління фінансами?.</p>	2	2	щотижня /тиждень 3
Самостійна робота	<p>Тема 3. Планування доходів та витрат домогосподарства Визначте одну фінансову ціль на наступний рік Оцініть, скільки потрібно відкладати щомісяця для досягнення цієї мети.</p> <ul style="list-style-type: none"> Визначте, як ви будете коригувати свій бюджет для досягнення цієї цілі. 	4	4	щотижня /тиждень 3
Лекція 4	Тема 4 Нерівність доходів	2	2	щотижня /тиждень 4
Практичне заняття 4	<p>Тема 4. Нерівність доходів завдання Розрахувати коефіцієнт Джині. 2. Побудувати криву Лоренца. 3. Проаналізувати децильний розподіл.</p>	2	2	щотижня /тиждень 4
Самостійна робота	<p>Тема 4. Нерівність доходів Завдання <i>Наведено вибірку доходів 10 домогосподарств.</i> Завдання: розрахувати коефіцієнт Джині та зробити висновки щодо рівня нерівності.</p>	4	4	щотижня /тиждень 4
Лекція 5	Тема 5. Бідність: теоретичні підходи та методи оцінювання	2	2	щотижнево /тиждень 5
Практичне заняття 5	<p>Тема 5. Бідність: теоретичні підходи та методи оцінювання Завдання:. Розрахувати рівень абсолютної та відносної бідності. 2. Визначити ризик бідності за методикою ЄС. 3. Проаналізувати фактори бідності.</p>	2	2	щотижня /тиждень 5
Самостійна робота	<p>Тема 5. Бідність: теоретичні підходи та методи оцінювання <i>Місто X має середній дохід 12 000 грн на особу. 25% населення отримує до 7 000 грн.</i> Завдання: визначити рівень ризику бідності та оцінити соціальні виклики.</p>	5	5	щотижня /тиждень
Лекція 6	Тема 6. Якість життя: підходи, індекси, індикатори	2	2	щотижня /тиждень 6
Практичне заняття 6	<p>Тема 6. Якість життя: підходи, індекси, індикатори : Завдання: . Розрахувати HDI. 2. Сформулювати індекс якості життя на основі 5 індикаторів. 3. Провести міжкраїнне порівняння.</p>	2	2	щотижня /тиждень 6

Політика доходів і якість життя населення

Самостійна робота	Тема 6. . Якість життя: підходи, індекси, індикатори Порівнюються дані двох регіонів: індекс здоров'я, освіти, доходів, доступності послуг, безпеки. • Завдання: сформувати інтегральний індекс якості життя та визначити лідера.	5	5	
Лекція 7	Тема 7. Соціальні стандарти та державні гарантії	2	2	щотижня /тиждень 7
Практичне заняття 7	Тема 7. Соціальні стандарти та державні гарантії Завдання: 1. Визначити величину прожиткового мінімуму. 2. Оцінити його відповідність реальним потребам. 3. Порівняти українські стандарти з європейськими.	2	2	щотижня /тиждень 7
Самостійна робота	Тема 7 Соціальні стандарти та державні гарантії Дано споживчий кошик із 15 позицій. Завдання: визначити величину прожиткового мінімуму та оцінити його реалістичність.	4	4	щотижня /тиждень
Лекція 8	Тема 8. Добробут населення в умовах економічного розвитку	2	2	щотижня /тиждень 8
Практичне заняття 8	Тема 8. Добробут населення в умовах економічного розвитку Завдання: Проаналізувати динаміку ВВП і доходів. 2. Визначити, як зміна структури економіки впливає на добробут. 3. Побудувати модель «зростання → якість життя».	2	2	щотижня /тиждень 8
Самостійна робота	Тема 8. Добробут населення в умовах економічного розвитку ВВП зростає на 4%, але доходи населення — лише на 1%. Завдання: пояснити причини та визначити заходи для зростання добробуту.	4	4	щотижня /тиждень 8
Лекція 9	Тема 9. Міжнародні моделі політики доходів і соціального добробуту	2	2	щотижнево тижні /тиждень 9
Практичне заняття 9	Тема 9. Міжнародні моделі політики доходів і соціального добробуту Завдання: Охарактеризувати три моделі. 2. Визначити їх сильні та слабкі сторони. 3. Запропонувати елементи для адаптації в Україні.	2	2	щотижня /тиждень 9

Політика доходів і якість життя населення

Самостійна робота	Тема 9 Міжнародні моделі політики доходів і соціального добробуту Порівняльні дані: рівень оподаткування, соціальні видатки, індекс добробуту трьох країн. Завдання: визначити модель кожної країни та оцінити її ефективність.	4	4	щотижня /тиждень 9
Лекція 10	Тема 10. Політика доходів і якість життя в Україні	2	2	щотижня /тиждень 10
Практичне	. Тема 10. Політика доходів і якість життя в Україні Завдання 1. Проаналізувати індикатори доходів за останні роки. 2. Оцінити ефективність державних програм. 3. Розробити пропозиції щодо підвищення добробуту.	2	2	щотижня /тиждень 10
Самостійна робота	Тема 10. Політика доходів і якість життя в Україні Є статистика про доходи, інфляцію та споживчий кошик за останні 3 роки. Завдання: оцінити зміни добробуту та підготувати пропозиції для уряду.	4	4	щотижня /тиждень 10
Лекція 11	Тема 11. Управління якістю життя зайнятого населення.	2	2	щотижня /тиждень 11
Практичне завдання 11	Тема 11. Управління якістю життя зайнятого населення .Питання: Як на вашу думку зміна робочого графіка може вплинути на якість життя працівників? Які методи можна використовувати для оцінки якості життя працівників у компанії? Які переваги та недоліки гнучкого графіка роботи для підвищення якості життя зайнятого населення? Як підвищення рівня освіти та кваліфікації працівників впливає на їхню якість життя? Як організація може підтримувати здоров'я своїх працівників для покращення якості їхнього життя?	2	2	щотижня /тиждень 11
Самостійна робота	Тема 11 Управління якістю життя зайнятого населення Оцінити якість життя працівників у певній організації або професійній сфері, вивчити фактори, що впливають на ці показники, та запропонувати шляхи для її покращення.	4	4	щотижня /тиждень 11

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття №1	Усне експрес-опитування за темою 1	Відповідь на теоретичне питання експрес-опитування за темою 1 практикуму URL :	Правильна відповідь студента на одне теоретичне питання оцінюється в 1 бал.	2
	Участь у дискусії	Підготовка та участь у дискусії за темою 1 практикуму URL :	1 бал - вміння чітко, логічно та повно викладати основні положення, аргументовано відстоювати точку зору, пропонувати оригінальні рішення	1
	Тестові завдання у системі дистанційного навчання Moodle	Питання для підготовки: питання за теоретичним матеріалом, пройденим у темі 1. Тестування за темою 1 проводиться в СЕЗН ЗНУ.	Тестове завдання складається з 5 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 0,8 бала.	4
Практичне заняття №2	Усне експрес-опитування за темою 2	Відповідь на теоретичне питання експрес-опитування за темою 2 практикуму URL :	Правильна відповідь студента на одне теоретичне питання оцінюється в 1 бал.	1
	Одноосібна доповідь за темою 2	Теоретична доповідь за питаннями теми 2 практикуму URL :	1 бал – доповідь характеризується глибокими, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна; 0,5 бали – доповідь або ж знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки.	1
	Тестові завдання у системі дистанційного навчання Moodle	Питання для підготовки: питання за теоретичним матеріалом, пройденим у темі 2. Тестування за темою 2 проводиться в СЕЗН ЗНУ.	Тестове завдання складається з 5 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 0,8 бал.	4
Практичне заняття №3	Одноосібна доповідь за темою 3	Теоретична доповідь за питаннями теми 3 практикуму URL :	1 бал – доповідь характеризується глибокими, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна; 0,5 бали – доповідь або ж знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки.	1
	Участь у дискусії	Пошук, аналіз та обговорення новин на питання теми 3 практикуму URL :	2 бали – підбір новин відповідає заявленій проблемі, студент вміє аналізувати зібрану інформацію та робити відповідні висновки.	1

Політика доходів і якість життя населення

	Тестові завдання у системі дистанційного навчання Moodle	Питання для підготовки: питання за теоретичним матеріалом, пройденим у темі 3. Тестування за темою 3 проводиться в СЕЗН ЗНУ.	Тестове завдання складається з 5 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 0,8 бал.	4
Практичне заняття №4	Участь у дискусії	Підготовка та участь у дискусії за темою 3 практикуму URL :	1 бал – вміння чітко, логічно та повно викладати основні положення, аргументовано відстоювати точку зору, пропонувати оригінальні рішення; 0,5 бали – основні положення викладено неповно, наявні помилки, або ж участь не достатньо активна.	1
	Одноосібна доповідь за темою 3	Теоретична доповідь за питаннями теми 3 практикуму URL :	2 бали – доповідь характеризується глибокими, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна; 1 бал – доповідь або ж знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки.	1
	Вирішення завдання	Вирішення завдання у темі 3 URL :	4 бал – завдання вирішено, помилок немає.	4
Практичне заняття №5	Усне експрес-опитування за темою 4	Відповідь на теоретичне питання експрес-опитування за темою 4 практикуму URL :	Правильна відповідь студента на одне теоретичне питання оцінюється в 1 бал.	1
	Участь у дискусії	Підготовка та участь у дискусії за темою 4 практикуму URL :	1 бал – вміння чітко, логічно та повно викладати основні положення, аргументовано відстоювати точку зору, пропонувати оригінальні рішення; 0,5 бали – основні положення викладено неповно, наявні помилки, або ж участь не достатньо активна.	1
	Вирішення завдання	Вирішення завдання у темі 3 URL :	4 бал – завдання вирішено, помилок немає.	4
Практичне заняття №6	Одноосібна доповідь за темою 4	Теоретична доповідь за питаннями теми 4 практикуму URL :	1 бал – доповідь характеризується глибокими, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна; 0,5 бали – доповідь або ж знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки.	1
	Аналіз новин	Пошук, аналіз та обговорення новин на питання теми 4 практикуму URL :	1 бал – підбір новин відповідає заявленій проблемі, студент вміє аналізувати зібрану інформацію та робити відповідні висновки.	1

Політика доходів і якість життя населення

	Тестові завдання у системі дистанційного навчання Moodle	Питання для підготовки: питання за теоретичним матеріалом, пройденим у темі 4. Тестування за темою 4 проводиться в СЕЗН ЗНУ.	Тестове завдання складається з 5 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 0,8 бала.	4
Практичне заняття №7	Усне експрес-опитування за темою 5	Відповідь на теоретичне питання експрес-опитування за темою 5 практикуму.	Правильна відповідь студента на одне теоретичне питання оцінюється в 1 бал.	1
	Одноосібна доповідь за темою 5	Теоретична доповідь за питаннями теми 5 практикуму URL :	1 бал – доповідь характеризується глибокими, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна; 0,5 бали – доповідь або ж знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки.	1
	Тестові завдання у системі дистанційного навчання Moodle	Питання для підготовки: питання за теоретичним матеріалом, пройденим у темі 5. Тестування за темою 5 проводиться в СЕЗН ЗНУ.	Тестове завдання складається з 5 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 08 бала.	4
Практичне заняття №8	Участь у дискусії	Підготовка та участь у дискусії за темою 6 практикуму URL :	1 бал - вміння чітко, логічно та повно викладати основні положення, аргументовано відстоювати точку зору, пропонувати оригінальні рішення	1
	Тестові завдання у системі дистанційного навчання Moodle	Питання для підготовки: питання за теоретичним матеріалом, пройденим у змістовому модулі 1. Тестування за темами 1-6 проводиться в СЕЗН ЗНУ.	Тестове завдання складається з 5 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 0,8 бала.	4
	Вирішення завдання	: Вирішення завдання у темі 8	Написання відповідей на питання до англомовного тексту оцінюється максимум у 2 бали. 2 бали – відповіді чіткі, логічні, повні, помилки в англійській мові відсутні; 1 бал – відповіді мають окремі помилки змістовного типу та помилки у використанні англійської мови.	1
Практичне заняття №9	Усне експрес-опитування за темою 7	Відповідь на теоретичне питання експрес-опитування за темою 7 практикуму URL :	Правильна відповідь студента на одне теоретичне питання оцінюється в 1 бал.	1
	Участь у мозковому штурмі	Підготовка та участь у мозковому штурмі за темою 7 практикуму URL :	2 бали – вміння чітко, логічно та повно викладати основні положення, аргументовано відстоювати точку зору, пропонувати оригінальні рішення; 1 бал – основні положення викладено неповно, наявні помилки, або ж участь недостатньо активна.	4
	Вирішення завдання	Вирішення завдання розміщених у темі 9	1 бал – ребуси вирішено, помилок немає.	1

		практикуму URL :		
Практичне заняття №10	Аналіз новин	Пошук, аналіз та обговорення новин на питання теми 7 практикуму URL :	1 бал – підбір новин відповідає заявленій проблемі, студент уміє аналізувати зібрану інформацію та робити відповідні висновки.	1
	Одноосібна доповідь за темою 7	Теоретична доповідь за питаннями теми 7 практикуму URL :	1 бал – доповідь характеризується глибокими, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна; 0,5 бали – доповідь або ж знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки.	1
	Тестові завдання у системі дистанційного навчання Moodle	Питання для підготовки: питання за теоретичним матеріалом, пройденим у темі 7. Тестування за темою 7 проводиться в СЕЗН ЗНУ.	Тестове завдання складається з 5 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 0,8 бала.	4
Практичне завдання №11	Одноосібна доповідь за темою 7	Теоретична доповідь за питаннями теми 7 практикуму URL :	1 бал – доповідь характеризується глибокими, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна; 0,5 бали – доповідь або ж знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки.	1
			аналізувати, робити висновки.	
Усього за поточний контроль				60
Підсумковий контроль				
залік	Усна відповідь на два теоретичних питання	Питання для підготовки до підсумкового контролю викладено у СЕЗН ЗНУ: URL : https://tinyurl.com/3t3mpxs5	Завдання містить два теоретичних питання, кожне з яких оцінюється в 5 балів Результат виконання студентом кожного теоретичного завдання оцінюється за такою шкалою: – 5 балів – повне висвітлення питання, уміння самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію; – 4 бали – висвітлення суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. – 3 бали – часткове висвітлення питання. – 1-2 бали – поверхневе висвітлення питання.	10
	Тестування	Тестування проводиться в СЕЗН ЗНУ.	Тестове завдання складається з 20 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 0,25 бала.	5

Політика доходів і якість життя населення

	Визначення категорій	Усно дати визначення категорій	Завдання складається з 5 категорій. За правильну визначення однієї категорії студент отримує 1 бал	5
--	----------------------	--------------------------------	--	---

Політика доходів і якість життя населення

	Індивідуальне навчально-дослідне завдання	Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання із заданої теми, презентаційний (графічний, наочний) матеріал, знання дослідженого матеріалу та здатність самостійно проаналізувати та ґрунтовно охарактеризувати матеріал дослідження	Максимальна оцінка, яку студент може отримати за виконання індивідуального завдання, становить 20 балів (15 балів - звіт, 5 балів - презентація). Критерії оцінювання звіту: 15 балів - повне розкриття теми, наявність власної думки, висновків та списку використаних літературних джерел; 10-14 балів - тема розкрита не повністю, наявні помилки в оформленні; 5-9 балів - наявні матеріали, які не дозволили студенту розкрити тему, відсутня думка студента; 1-4 бали - наявні окремі матеріали, які не дозволяють оцінити думку студента щодо теми дослідження. Критерії оцінювання презентації: 5 балів - презентація точно відповідає темі, містить важливу інформацію, має чітку, логічно вибудовану структуру, робота є прикладом високого рівня володіння комп'ютерними технологіями; 3-4 бали - загалом презентація відповідає темі і є досить інформативною, прослідковується певна структура в розміщенні інформації, проте естетичний вигляд дещо поєє недостатньо чітка структура розміщення інформації та не зовсім доречна графіка оформлення. 1-2 бали - містить близький за тематикою матеріал, але не несе важливої інформативної функції, важко вловити структуру подання інформації, графіки і таблиці відсутні, естетичний вигляд незадовільний (відсутня чітка структура розміщення інформації, недоречна графіка оформлення).	20
Усього за підсумковий контроль	4			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Основна:

Навчальні підручники, монографії, методичні рекомендації:

1. Черенько Л. М., Полякова С. В., Шишкін В. С., Реут А. Г., Крикун О. І., Когатько Ю. Л., Заяць В. С., Клименко Ю. А. Якість життя населення України та перші наслідки війни : монографія. — Київ : Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи, 2023.
2. Ільїна Ю. Ensuring Standards of Quality of Life in a Turbulent World : монографія. — 2022. (розглядає аспекти якості життя, зокрема в контексті воєнних криз)
3. Черенько Л. М. Модель рівня життя в умовах соціально-економічної нестабільності : монографія. — Київ : Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи, 2021. — 423 с.
4. Лібанова Е., Осауленко О., Черенько Л. Оцінка якості життя в Україні на основі суб'єктивних показників добробуту : монографія. — Warsaw: RS Global, 2020. — 361 с.
5. Махоньюков Т. Г. (ред.). Міграційні втрати молоді та ресурсний потенціал повоєнної відбудови України: моделювання взаємовпливів та інструментарій посилення резильєнтності : електронна монографія. — Львів: Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долишнього НАН України, 2024. — 350 с.
6. Левицька О. О., Васильців Г. (спів-авт.). Конкурентоспроможність ринку праці регіону та міграційна безпека: моделювання взаємозв'язків і політика забезпечення : електронна монографія. — Львів: Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долишнього НАН України, 2024. — 392 с.
7. Перетяко Л. А., Косова Т., Смерічевський С. (ред.). Economics, Management and Administration in the Coordinates of Sustainable Development : наукова монографія. — Рига: [видавець], 2021. Монографія містить розділ про стандарти якості життя населення України.
8. Pasichnyk Yu. (ред.). Stages of Formation and Development of the ... : Collective Monograph. — Nuremberg, Germany: Verlag SWG imex GmbH, 2021.

Статті в наукових виданнях:

1. Андрейцева, Ірина. “Доходи і якість життя населення України: сучасний стан” // *Економіка та суспільство*, № 29 (2021).
2. Андрейцева, Ірина. “Рівень життя населення України за умов соціально-економічної нестабільності” // *Економіка та суспільство*, № 47 (2023).
3. Шишкін, Владислав. “Зміни рівня та структури доходів домогосподарств України під впливом повномасштабної війни” // *Економіка та суспільство*, № 62 (2024).
4. Когатько, Юрій Л., Полякова, Світлана В. “Якість життя пенсіонерів: поселений аспект” // *Економіка та суспільство*, № 40 (2022).
5. Вільчинська, Олена М., Гайдай, Надія В. “Статистичний аналіз рівня життя населення України в контексті фінансової безпеки” // *Економіка та суспільство*, № 61 (2024).
6. Новікова, Ольга та інші. “Оцінка якості трудового життя за умов цифровізації економіки: стан та тенденції розвитку” // *Журнал європейської економіки*, Т. 20, № 3 (2021), с. 387–408.
7. Павло Шевчук. “Inequality in the Face of Death under COVID-19 in Ukraine” // *Demography & Social Economy*, 2023.
8. Самолук, Наталія; Юрчик, Галина. “Impact of Income Distribution on Social and Economic Well-Being of the State” // *Sustainability*, 2020. DOI: 10.3390/su12010429.

Політика доходів і якість життя населення

9. Пасічник, Юрій; Сукач, Олена. “Development of the System of Social Protection in Ukraine in the Context of European Choice” // *Journal of European Economy*, Т. 21, № 4 (2022/2023).
10. Пащенко, Оксана; Жарікова, Олена; Олійник, Л. “Income as One of the Well-being Factors of the Population of Ukraine: Current State” // *Economics & Business Management*, Т. 13, № 2 (2022).
11. Керімов, Павло. “Taxation as a Factor in Economic Inequality” // *Scientific Bulletin of International Association of Scientists. Series: Economy, Management, Security, Technologies*, 2024.
12. Шевчук, Владислав; Клименко, Юлія. “Microsimulation the Impact of the COVID-19 Pandemic and War on Poverty in Ukraine” // *Demography & Social Economy*.

Інформаційні ресурси:

1. Міністерство соціальної політики України : Інтернет-сайт. URL : <http://www.msp.gov.ua>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. Ліквідація студентами заборгованості з пропущених занять здійснюється за окремим графіком або під час консультації.

Політика академічної доброчесності

Студенти, що вдалися до списування, плагіату чи інших проявів недоброчесної поведінки за написання есе отримують нуль балів відповідно до Кодексу академічної доброчесності ЗНУ. URL : https://www.znu.edu.ua/docs/kodeks_akadem_chnoyi_dobrochesnost_.pdf

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Під час занять користуватися мобільними телефонами, ноутбуками, планшетами та іншими персональними гаджетами дозволяється виключно за умови застосування їх в навчальних цілях. Під час виконання контрольних заходів (тестів, екзамену) використання гаджетів дозволяється виключно за умови застосування їх для налагодження комунікації із викладачем. У разі порушення цієї заборони відповідний вид контрольного заходу оцінюється у 0 балів.

Комунікація

Комунікація викладача зі студентами здійснюється за допомогою повідомлень у СЕЗН Moodle; через електронну пошту викладача, месенджери Telegram та Viber.

Викладач відповідатиме на запити студентів у термін до трьох робочих днів.

Запитання студентів мають стосуватися вивчення курсу «Сучасні тенденції глобалізації» і бути чіткими та стислими.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Право на визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті поширюється на здобувачів вищої освіти усіх рівнів вищої освіти Університету. https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_znu_pro_poryadok_viznannya_rezul_tat_v_navchannya.pdf

Визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті дозволяється здобувачам ступеня вищої освіти магістр для дисципліни «Сучасні тенденції глобалізації» протягом першого місяця навчання.

Для визнання результатів навчання набутих у неформальній освіті здобувач вищої освіти звертається із заявою на ім'я проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи Університету, з проханням про визнання результатів навчання на освітніх платформах, наприклад Prometheus.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є

невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bbq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банак Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

*Запорізький національний університет Силабус
навчальної дисципліни*

Політика доходів і якість життя населення

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):
<http://sites.znu.edu.ua/confucius>